

N:o 67.

Af herr **J. P. Jansson** i Saxhyttan, *angående ändrade bestämmelser i fråga om rösträtt vid prestval.*

I fråga om rösträtt vid prestval gäller, som bekant, § 26 mom. 1 uti lagen om presterliga tjänsters tillsättande den 26 oktober 1883, hvilket mom. har följande lydelse:

»Rösträtt vid prestval tillkommer en hvar, som i församling, der sådant val skall anställas, eger rättighet att i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut deltaga; och gäller vid valet, i afseende på röstberäkning samt rösträttens utöfning och öfverlåtande på annan person, hvad för kyrkostämma är stadgadt, dock med den jemkning i församling å landet, att rösträtt, som tillkommer någon för andra beskattningsföremål än jordbruksfastighet, icke må åtnjutas för mera än en femtedel af det röstetal, hvilket eljest bortt komma honom enligt den för omröstning å kyrkostämma gällande röstgrund, och att icke heller någon må i valet deltaga med större röstetal för jordbruksfastighet än en femtedel och för andra beskattningsföremål än en femtiondedel af församlingens hela röstetal å kyrkostämma. Uppkommer vid den beräkning af rösträtt ensamt bråktal, åtnjutes därför en röst; uppkommer, jemte helt tal, bråktal, skall bråktalet bortfalla.»

Vid 1893 års riksdag väckte undertecknad förslag om sådan ändring i omskrifna lagrum, att i fråga om jordbruksfastighet ingen måtte få utöfva rösträtt för mera än en tjugonedel af församlingens hela röstetal, och godkändes detta förslag af Andra Kammaren, men afslogs af Första Kammaren, och vid derpå nästföljande riksdag, då motionen af mig förnyades, blef resultatet enahanda som förut.

Ehuru Första Kammaren således tvenne gånger sagt nej, tvekar jag dock icke att å nyo draga denna fråga inför Riksdagens ompröfning och anser mig, på grund af det beslut, som af sislidets års Riksdag fattades

i fråga om den kommunala rösträtten, berättigad hysa förhoppning om bifall till mitt förslag. Ty då den kommunala rösträtten blifvit begränsad, så att ingen eger rätt att i kommunala angelägenheter utöfva rösträtt för högre röstetal än en tiondedel af kommunens hela fyrktal, lärer det väl blifva svårt att finna några giltiga skäl för bibehållande af nu gällande stadganden i fråga om rösträtt vid prestval, helst som väl måste medgifvas, att det är med rättvisan mest öfverensstämmande, att en människas personliga värde, och ej penningen eller förmögenheten, får intaga främsta rummet vid sådant val, der det ju är fråga om att utse »själasörjare».

En ändring i nämnda syfte är ock på många håll högeligen efterlängtd, och erfarenheten gifver vid handen, hurusom rätt ofta vid dylika val några få personer blifva de bestämmande gent emot ett mångdubbelt större antal, hos hvilka helt naturligt missnöje till följd deraf uppstår; och detta kan enligt min förmening icke vara gagneligt hvarken för prestmannen, för församlingen och ej heller för kyrkan i dess helhet.

Då jag denna gång föreslår en begränsning icke blott för jordbruksfastighet till en tjugonedel, utan jemväl för andra beskattningsföremål till en tvåhundrededel af församlingens hela röstetal, gör jag detta i den tanken, att Riksdagen helst vill bibehålla den i omberörda lagrum fastslagna proportion mellan de olika rösträttsgrunderna.

På grund häraf tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del antaga följande ändrade lydelse af § 26 mom. 1 uti lagen om presterliga tjänsters tillsättande den 26 oktober 1883:

Rösträtt vid prestval tillkommer — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

och att ej heller någon må i valet deltaga med större röstetal för jordbruksfastighet än en tjugonedel och för andra beskattningsföremål än en tvåhundrededel af församlingens hela röstetal — — — — —

skall bråktalet bortfalla.

Stockholm den 25 januari 1901.

J. P. Jansson.